

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԿԱՄԱԼԱՆՈՒՄ

ՄՍՏԱԳԵՏՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ԿԱՐԿՎՈՐՈՅԹՈՒՄ

Շեմային քննություն՝ Բնօգտագործման տնտեսագիտություն

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

«Բնօգտագործման տնտեսագիտություն» կրթական ծրագրի մագիստրատուրայի 2021-2022 ուսումնական տարվա ընդունելության շեմային քննության

1. Կայուն տնտեսական զարգացման հիմնադրույթը
2. Կայուն զարգացմանն անցման հնարավորությունները ՀՀ-ում
3. Կայուն տնտեսական զարգացման տիպերը
4. Շրջակա միջավայրի տնտեսագիտության ուսումնասիրության առարկայի օբյեկտը, խնդիրներն և սկզբունքները
5. Շրջակա միջավայրի պահպանության ժամանակակից ծրագրերը
6. Բնօգտագործման տնտեսագիտության ուսումնասիրության խնդիրները
7. Արտաքին էֆեկտների առաջացման պատճառները և հաշվարկի իրականացման մոտեցումները
8. Տեխնոգեն զարգացման բնապահպանական հետևանքները
9. Արտաքին էֆեկտների դասակարգումը
10. ՀՀ շրջակա միջավայրի պահպանության օրենսդրական դաշտը
11. Գլոբալ էկոլոգիական հիմնախնդիրների առաջացման պատճառները և լուծման ուղիները
12. Կայուն տնտեսական զարգացման չափանիշները /ինդիկատորները/
13. Տնտեսության տեխնոգեն տիպի զարգացման սահմանափակումները
14. Տնտեսության էկոլոգիացումը և վերջնական արդյունքները
15. Շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների համարժեք գնի սահմանման հիմնախնդիրները

16. Վճարելու պատրաստակամության հիմնադրույթը
17. Բնական ռեսուրսների և բնական ծառայությունների տնտեսական արժեքավորվածության որոշման ռենտային մոտեցումը
18. Բնական ռեսուրսների և բնական ծառայությունների տնտեսական արժեքավորվածության որոշման ծախսային մոտեցումը
19. Բնական ռեսուրսների և բնական ծառայությունների տնտեսական արժեքավորվածության որոշման այլընտրանքային արժեքի մոտեցումը
20. Բնական ռեսուրսների և բնական ծառայությունների ընդհանուր տնտեսական արժեքավորվածության մոտեցումը
21. Էկոհամակարգային ծառայությունների և բնական ռեսուրսների տնտեսական գնահատման հիմնախնդիրները
22. Շրջակա միջավայրի բարիքների օգտագործման օպտիմալ մակարդակի որոշումը
23. Բնապահպանության ոլորտը, որպես ընդհանուր օգտագործման բարիք
24. Վճարելու պատրաստակամության որոշումը տարբեր սոցիալական խմբերի համար
25. Տնտեսության էկոլոգիզացիայի էությունը
26. Բնօգտագործման տնտեսական մեխանիզմի տիպերը
27. Հողային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնահարցերը
28. Գյուղատնտեսության էկոլոգիզացիայի էությունը
29. Անտառային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնահարցերը
30. Զրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնահարցերը
31. Էներգետիկ քաղաքականության առաջնահերթությունների որոշումը
32. Չվերականգնվող ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները
33. Վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսները որպես էներգիայի այլընտրանքային աղբյուր
34. Բնօգտագործման տնտեսական մեխանիզմի ձևավորման սկզբունքները և խնդիրները
35. Բնօգտագործման տնտեսական մեխանիզմի ձևավորման ուղղությունները և

տարրերը

36. Բնապահպանական հարկի կիրառման մեխանիզմը ՀՀ-ում

37. Բնօգտագործման վճարների համակարգը ՀՀ-ում

38. Բնապահպանական միջոցառումների ֆինանսավորման աղբյուրները

39. Շրջակա միջավայրի կառավարման ազգային ծրագրերը և միջազգային փորձը

40. Միջազգային համագործակցությունը և համաձայնագրերը բնօգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում

41. Բնապահպանական կառույցները բնօգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում

42. Շրջակա միջավայրի պահպանության բնագավառում ՀՀ կողմից վավերացրած միջազգային համաձայնագրերը

43. Էկոլոգիական նորմավորման համակարգը

44. Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի էությունը, նպատակները և տեսակները

45. Շրջակա միջավայրի վրա անթրոպոգեն ազդեցության էությունը և տեսակները

46. Տնտեսության էկոլոգացման հիմնական ուղղությունները

47. «Կանաչ» տնտեսության անցման նախապայմանները

48. Էկոլոգիական ապահովագրության համակարգը

49. Բնապահպանական ռիսկեր և էկոլոգիական ապահովագրություն

50. Բնապահպանական ռիսկերի կառավարման մոտեցումները

51. Բնապահպանական վերահսկողության էությունը և տեսակները

52. Բնապահպանական վերահսկողության օրենսդրական ապահովումը ՀՀ-ում

53. Ընթացիկ ստուգումների և ուսումնասիրությունների դերը շրջակա միջավայրի պահպանության բնագավառում

54. Էկոլոգիական աուդիտի էությունը և բովանդակությունը

55. Բնապահպանական փորձաքննության էությունը, դերն ու նշանակությունը

56. ՇՄԱԳ-ը որպես բնապահպանական փորձաքննության գործիք

57. Էկոլոգիական անվտանգությունը և նախագծերի էկոլոգիական փորձաքննությունը

58. Էկոլոգիական անվտանգության գիտական բովանդակությունը
59. Հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգը ՀՀ-ում
60. Հատուկ պահպանվող տարածքների դասակարգումը
61. Էկոլոգիական ստանդարտացումը որպես շրջակա միջավայրի կառավարման գործիք
62. Էկոլոգիական անձնագրավորումը որպես շրջակա միջավայրի կառավարման գործիք
63. Էկոլոգիական տուրիզմի էությունը և զարգացման հեռանկարները ՀՀ-ում
64. Արտանետումների առևտրի էությունը և զարգացման հեռանկարները ՀՀ-ում
65. Զրային ռեսուրսների կառավարման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում
66. Թափոնների վերամշակման հնարավորությունները ՀՀ-ում
67. Ամուլսարի հանքավայրի շահագործումից հնարավոր էկոլոգատնտեսական հետևանքները
68. Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում
69. Էկոլոգիական մենեջմենթը որպես շրջակա միջավայրի կառավարման գործիք
70. Միջազգային բնապահպանական ստանդարտները

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. В. В. Глухов, Т. В. Лисичкина, Т. П Некрасова <Экономические основы экологии> Санкт-Петербург, «Специальная Литература»
2. П. М. Нестеров, А. П. Нестеров, «Экономика природопользования и рынок», Москва «Закон и право», «Юнити» 1997
3. О. С. Шимова, Н. К. Соколовский, «Экономика природопользования», Москва-Минск, Инфра-М-2005
4. А. А. Голуб, Г. В. Сафонова, «Экономика окружающей среды и природных ресурсов» Москва, 2003
5. С. Н. Бобылев, А. Ш. Ходжаев, «Экономика природопользования», Москва-Инфра-М 2004

6. Я. Я. Яндыганов, «Экономика природопользования», Юнорус, Москва 2005
7. А. В. Папанов, «Экономика природопользования», Изд. Московского университета, 2008
8. Н. Н. Лукьянчиков, И. М. Потравный, «Экономика и организация природопользования» Москва, Юнити 2007
9. Э. В. Гирусов «Экология и экономика природопользования» Москва, Юнити 2007
10. К. Г. Гофман «Экономика природопользования» Эдиториал УРСС, Москва 1998
11. Воронцов А. П. «Экономика природопользования» Москва-Экспертное бюро 2003
12. Чапек В. Н. «Экономика природопользования» Москва-Экспертноебюро 2003
13. Э. В. Гирусов, С. Н. Бобылев, А. Л. Новоселов, Н. В. Чепурных, «Экология и экономика природопользования», Москва <Закон и право>, Юнити, 1998
14. О. И. Сергиенко «Экономика природопользования» Ростов-на-Дону, «Феникс»2004
15. Т. А. Демина «Экология, природопользование, охрана окружающей среды», Москва-Аспект пресс-2000
16. С. В. Макар «Основы экономики природопользования» НМПЭ, Москва 1998
17. А. А. Голуб «Рыночные методы управление окружающей средой», Москва, ГУВШЭ 2002
18. Ю. М. Соломеньев, «Экологические основы природопользования» Москва, «Высшая школа» 2002
19. Г. В. Белов «Экологический менеджмент Предприятия»-Москва «Логос» 2006
20. П. Я. Бокланов, В. П. Каракин «Региональное природопользование» Москва «Логос» 2002
21. В. Г. Федьов, Л. А. Дрягилев «Экология и экономика природопользования» Москва-РДЛ-2002
22. А. П. Москаленко «Экономика природопользования и охраны окружающей среды» Москва-Ростов-на-Дону, Март 2003
23. А. А. Голуб, Е. Б. Струкова «Экономика природных ресурсов» Москва, Аспект Пресс 2001

24. А. П. Воронцов «Экономика природопользования» Москва, «ЭКМОС», 2002
25. Дайман С. Ю., Гусева Т. В., Заика Е. А., Соколова Т. В., «Системы экологического менеджмента» Москва, Форум, 2008
26. А. С. Гринин, Н. А. Орехов, С. Шмидхейни, «Экологический менеджмент», Москва, Юнит 2001
27. Н. Г. Рогожина «Региональная экополитология», Москва МНЭПУ-1999
28. В. Н. Чернышов «Системные основы экологического менеджмента», Москва 2001
29. А. П. Воронцов «Рациональное природопользование», Москва ЭКМОС, 2000
30. Л. Г. Мельник, «Экологическая экономика», Сумы, «Университетская книга», 2001
31. В. В. Глухов, Т. П. Некрасова, «Экономические основы экологии», Питер 2003
32. В. А. Аликсеенко, Л. П. Аликсеенко, «Биосфера и жизнедеятельность», Москва, «Логос» 2002
33. Н. И. Иванов, И. М. Фадин, «Инженерная экология и экологический менеджмент» Москва, Логос, 2003
34. Т. С. Хачатуров «Экономика природопользования», Москва, «Наука», 1987
35. В. Я. Поздняков, «Экономика природопользования», Москва-Воронеж, МОДЭК, 2003
36. Е. И. Галой, «Использование природных ресурсов и охрана природы» Минск, «Амолфея», 2007
37. Н. П. Голубецкая «Сбалансированное природопользование в условиях переходной экономики» Москва, НИА-Природа 2001
38. Йоуин Паавола «Основы экономики окружающей среды», Москва 1999
39. Люри Д. И. «Развитие ресурсопользования и экологические кризисы», «Издательство Дельта», Москва 1997
40. Р. Г. Хлебопрос, А. И. Фст. «Природа и общество», Новосибирск, 1999
41. Дажид У. Пирс, Инго Уолтер, «Использование вторичных ресурсов», Москва, Экономика, 1981
42. Прайс Уотерхаус «Экологический учет и аудит» Сборник статей-Москва, ФБН Пресс-1997

43. В. И. Медведев, А. А. Алдашева, «Экологическое сознание», Москва, <Логос>, 2001
44. Б. В. Прыкин «Стратегия экономики-природной экогармонизм», Москва, Юнити-Дана, 2000
45. В. И. Данилов-Данильян, К. С. Лосев, «Экологический вызов и устойчивое развитие», Москва-«Прогресс-Традиция», 2000
46. С. Алрикссон, Т. Кекале, М. Кохтамяки, М. Марксс, «Основные направления экологического предпринимательства, и их законодательное, финансовое и организационное обеспечение» - Харьков, 2006
47. База данных для проведения полноценной экологической экспертизы, Ереван 2002
48. «Экологический учет для предприятий», Москва, «Финансы и статистика» 1997
49. «Экономическая оценка проектов и направлений политики в области окружающей среды», Практическое руководство, ОЕСД 1997
50. Винод Томас, Мансур Дайлами-Качество роста, Москва, «Весь мир», 2001
51. Т. П. Трушина, «Экологические основы природопользования», Ростов-на-Дону, «Феникс» 2007
52. А. В. Козачек, «Экологические основы природопользования», - Ростов-на-Дону, Феникс, 2008
53. Л. Н. Блинов, И. Л. Парфилова, Л. В. Юмашева, «Экологические основы природопользования», Москва, Дрофа, 2006
54. М. Ф. Гальперин, «Экологические основы природопользования», Москва, Форум, 2009
55. А. С. Гринин, В. Н. Новиков, «Экологическая безопасность», Москва-Гранда, 2000
56. Т. Ф. Гурова, Л. В. Назаренко, «Основы экологии о рационального природопользования», Москва, ОНИКС 2007г.
57. «Кто есть кто в экономике природопользования», Энциклопедия, Экономика, 2009
58. С. А. Боголюбов, «Экологическое право», Изд. НОРМА, Москва, 2001
59. Управления и инвестиции в секторе водоснабжения нивых независимых государств, «Окружающая среда», ОЕСД 2001

60. Реструктуризация внешних долгов: иновационные механизмы. Р. А. Перелет, Выпуск 3, Часть I, WWF, 2001
61. Использование экономических инструментов при контроле за загрязнением и управление природными ресурсами в странах ВЕКЦА, ОЕСД, ОСДЕ 2003
62. Выполнение принципов Рио в Европе, Участие и предосторожность 2001 ЮНЕП
63. Экологический Бюллетень N1-2, Основные итоги всемирного саммита по устойчивому развитию (Йоханнесбург, 18 августа-4 сент. 2002), UNEP, EP.2003
64. Справочник по экономическим инструментам для осуществления политики в области окружающей среды в Центральной и Восточной Европе, REC, 1999
65. Оценка систем экологического контроля, Измерять значимое. Материалы международного семинара по индикаторам соблюдения норм экологического права и правоприменения, INECE и ОЭСП, ОЕСД 2004
66. Глобальная экологическая преспектива, ЮНЕП, 2000
67. Организация объединенных наций, Йоханнесбургская декларация по устойчивому развитию, 2002
68. ՀՀ օրենքը "Սևանա լճի մասին" ընդ. 2001թ. մայիսի 15
69. ՀՀ օրենքը "Ազգաբնակչության էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության մասին" ընդ. 20.11.2001թ.
70. ՀՀ Անտառային օրենսգիրք /1,2 մաս/, ընդ. 24.10.2005թ.
71. Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամ, Գործունեության ռազմավարություն
72. Հայաստանի կենսաբազմազանություն, Առաջին ազգային զեկույց, ՀՀ բնապահպանության նախարարություն, Եր. 1999թ.
73. Սուրեն Գևորգյան "Կլիմայի փոփոխության տնտեսական հիմնահարցերը" Երևան, Զանգակ, 2008
74. Ս. Գևորգյան "Միջազգային բնապահպանական ռազմավարություն" , Երևան, "Տնտեսագետ", 2004թ.
75. Հայաստան "Կլիմայի փոփոխության հիմնահարցեր" Հոդվածների ժողովածու, Երևան 1999

76. Էկոլոգիայի և բնության պահպանության կարևորությունը կայուն զարգացման հեռանկարում, Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Երևան 2008
77. Հայաստանի կենսաբազմազանության պահպանման համար հզորությունների գնահատում, Երևան 2002
78. Ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարման պլաններ, Ուս. ձեռնարկ, Երևան 2005
79. Կայուն զարգացման համաշխարհային գործընթացը և Հայաստանը՝ կուտակված փորձը, մարտահրավերները և ձեռքբերումները, Երևան 2006
80. "Կենսաբազմազանության հզորությունների ստեղծման կարիքների գնահատում" Ազգային սեմինար, Երևան 2002
81. Ժաննա Գալյան, "Էկոտուրիզմը բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում" պլանավորման և կառավարման ձեռնարկ, Երևան, "Լուսակն" 2007
82. Շրջակա միջավայրի առնչության տեղեկատվության որոշումներ հասարակության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին համաձայնագիր, Թբիլիսի 2000
83. "Կայուն զարգացում", ՀՀ Բնապահպանության նախարարություն, Երևան 2006
84. ՀՀ "Ռիո+10" Ազգային գնահատման զեկույց, Երևան 2002
85. Դեպի պահպանվող տարածքների արդյունավետ համակարգեր, WWF, Հայաստան, 2005
86. ՀՀ հողային օրենսգիրք-ՀՀ ՊՏ N 17 (149), 15.06.2001
87. "Սևանա լիճ. հիմնահարցեր և գործողությունների ռազմավարություն", միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Սևան, հայաստան, 1-16 հոկտեմբեր 1996
88. ՀՀ անտառի ազգային ծրագիր, Երևան 2005
89. ՀՀ անտառի ազգային քաղաքականություն և ռազմավարություն, Երևան 2005
90. Ապօրինի անտառհատումների հետ կապված խնդիրների լուծմանն աջակցող միջոցառումների գործողությունների ծրագիր, Երևան 2005
91. Նազիկ Խանջյան, ՀՀ Բնապ. Նախարարություն Հայաստանի հատուկ պահպանվող տարածքները, Երևան, "Դար", 2001

92. Հայաստանի հատուկ պահպանվող տարածքների զարգացման պետական
ռազմավարություն և գործողությունների ազգային ծրագիր
93. ՀՀ Բնապահպանության նախարարություն, Հայաստանում անապատացման դեմ
պայքարի գործողությունների ազգային ծրագիր

